

BETÆNKNING**Afgivet af Familie- og Sundhedsudvalget****vedrørende**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut senest til FM 2020 skal fremlægge en undersøgelse af uddannelses- og beskæftigelsesforhold for personer med handicap i Grønland. Undersøgelsen skal indeholde en nærmere afdækning af, hvorvidt uddannelses- og beskæftigelsespotentialer understøttes og anvendes fornødent for den pågældende persongruppe og for samfundet som helhed, foruden at undersøgelsen skal opfølges med beslutning, der sikrer et fremadrettet vidensgrundlag angående uddannelse- og beskæftigelsesforholdene for personer med handicap.

(Fremsat af Medlem af Inatsisartut Aqqa Samuelson, Inuit Ataqatigiit)

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen senest bestået af:

Medlem af Inatsisartut Laura Táunâjik, Siumut, formand
Medlem af Inatsisartut Stine Egede, Inuit Ataqatigiit, næstformand
Medlem af Inatsisartut Karl-Kristian kruse, Siumut
Medlem af Inatsisartut Nivi Olsen, Demokraterne
Medlem af Inatsisartut Malene Vahl Rasmussen, Demokraterne
Medlem af Inatsisartut Mikivuk Thomassen, Inuit Ataqatigiit
Medlem af Inatsisartut Aqqa Samuelson, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen den 3. april 2019 under FM2019 nærmere gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Forslagsstiller ønsker med forslaget tilslutning til, at Naalakkersuisut senest til FM 2020 skal fremlægge en undersøgelse af uddannelses- og beskæftigelsesforhold for personer med handicap i Grønland. Forslagsstiller anfører nærmere om undersøgelsen, at den skal indeholde en nærmere afdækning af, hvorvidt uddannelses- og beskæftigelsespotentialer understøttes og anvendes fornødent for den pågældende persongruppe og for samfundet som helhed, foruden

at undersøgelsen skal følges op med beslutning, der sikrer et fremadrettet vidensgrundlag angående uddannelse- og beskæftigelsesforholdene for personer med handicap.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

En overvejende del af partierne henviste forslaget til udvalgsbehandling mens mindretallet forkaster forslaget med den begrundelse, at Naalakkersuisut allerede har igangsat forarbejde mhp., at sammenkøre kommunernes opgørelse over personer med handicap med opgørelser vedrørende beskæftigelse og uddannelse.

På baggrund af Naalakkersuisuts igangværende tiltag på området fremsatte Inuit Ataqatigiit ved 1. behandlingen følgende ændringsforslag:

” At Naalakkersuisut under deres igangværende arbejde medtager kommunernes optælling af personer med handicap samt optælling af personer med handicap som er under uddannelse og beskæftigelse for at disse kan samlet et sted, ligesom de under udredningen redegør for hvor stor en støtte som potentielle uddannelsessteder samt arbejdspladser modtager, ligesom der i udredningen medtager om hvorvidt nævnte gruppe benyttes i overensstemmelse med behovet. ”

Naalakkersuisut forkastede forslaget med den begrundelse, at man har planer for at fremsætte opgørelser over omfanget af personer med handicap på og uden for arbejdsmarkedet samt uddannelsesniveaue i løbet af 2019 – 2020.

Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget skal indledningsvist bemærke, at når Naalakkersuisut agter at finde ud af, hvor mange personer med handicap, der er i beskæftigelse og hvor mange, der har færdiggjort eller er i gang med en uddannelse, så er det forhold af en noget mere simpel karakter end det forslagsstiller ønsker,- nemlig at det i tillæg bliver afdækket, hvorvidt uddannelses- og beskæftigelsespotentialet understøttes og anvendes fornødent for personer med handicap, foruden at undersøgelsen skal følges op af en beslutning, der sikrer et fremadrettet vidensgrundlag angående uddannelse- og beskæftigelsesforholdene for personer med handicap.

Naalakkersuisuts afdækning udgør at indhente tilsyneladende allerede eksisterende data fra kommunerne om beskæftigelse og uddannelse for personer med vidtgående handicap omfattet af de eksisterende regler på området. Naalakkersuisut uddyber videre, at man i løbet af 2019-2020 forventer at kunne fremlægge opgørelser over omfanget af personer med handicap på og uden for arbejdsmarkedet samt uddannelsesniveaue blandt personer med handicap. Disse faktuelle oplysninger og opgørelser fra kommunerne anser Naalakkersuisut på længere sigt vil

kunne konkretisere og kvalificere en eventuel senere undersøgelse. Hvad en sådan senere undersøgelse skal indeholde og have som formål kommer Naalakkersuisut ikke videre ind på i svarnotatet. Det umiddelbart påtænkte arbejde i Naalakkersuisut på området lægger i modsætning til forslagsstiller ikke op til nærmere analyse og videre undersøgelser.

Udvalget har noteret sig, at det politisk under førstebehandlingen af forslaget blev fremhævet, at der skal være opmærksom på, at børn med særlige behov får fuld afgang til afgangseksamener i folkeskolen.

Udvalget skal bemærke, at der under FM 2019 er fremsat et lovforslag om støtte til personer med handicap, hvor gruppen af personer med handicap er større og mere omfattende end den gruppe af personer med handicap, der er omfattet af den aktuelt gældende landstingsforordning om hjælp til personer med vidtgående handicap.

I udvalget er det ønsket, at fremadrettede undersøgelser, uanset karakteren af disse, omfatter flest mulige personer med handicap, som omfattet af lovforslaget, som er under behandling under FM 2019.

Ændringsforslag fra Inuit Ataqatigiit

Udvalget har vurderet ændringsforslaget fra Inuit Ataqatigiit, som må formodes at være fremsat til det oprindelige forslag, og som konsekvens af det planlagte arbejde i Naalakkersuisut.

Ændringsforslaget fra Inuit Ataqatigiit har følgende ordlyd:

” At Naalakkersuisut under deres igangværende arbejde medtager kommunernes optælling af personer med handicap samt optælling af personer med handicap som er under uddannelse og beskæftigelse for at disse kan samlet et sted, ligesom de under udredningen redegør for hvor stor en støtte som potentielle uddannelsessteder samt arbejdspladser modtager, ligesom der i udredningen medtager om hvorvidt nævnte gruppe benyttes i overensstemmelse med behovet. ”

Informations- og dialogmøde den 28. maj 2019.

Udvalget gennemførte den 28. maj 2019 et fælles informations- og dialogmøde med Naalakkersuisoq for Sundhed, Sociale Anliggender og Justitsområdet og Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur og Kirke og Udenrigsanliggender. Medlemmer fra Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke var ligeledes inviteret til mødet. Mødet var givende for alle deltagende og det blev bekræftet, at der særligt omkring forholdene for personer med handicap er behov for mere koordineret viden og information i relation til skole- og uddannelsesforhold samt fritids- og aktivitetsmuligheder, herunder på forskoleområdet, således at der kan ske en mere målrettet og struktureret udvikling af udvikling- og beskæftigelsesmulighederne, som

efterspørges politisk. Det politiske dialogmøde var tydeligvis også en intern politisk og tværdepartemental erkendelsesproces omkring, at der både er behov og rum for en styrkelse af forholdene for og samarbejdet omkring personer med handicap med henblik på at imødekomme de politiske mål og visioner på området, hvilket er at stimulere og udvikle potentialet og forholdene for denne særlige persongruppe. Mødet viste videre, at den vidensindsamling, der allerede foregår omkring elever tilknyttet specialundervisning i folkeskolen ikke kan overføres til gruppen af personer med handicap. Det anses, at hovedparten af brugerne af specialundervisningen ikke er identisk med gruppen af elever med handicap, ligesom der i folkeskolen findes flere elever med handicap, som ikke har behov for at være tilknyttet specialundervisning, da deres handicap måske er af fysisk, men ikke har relation til deres indlæringssevne.

I udvalgets arbejde med forslaget omkring støtte til personer med handicap (FM2019/205) er udvalget også inde på vigtigheden af, at der tænkes helhedsorienteret og tværdepartementalt. omkring personer med handicap, og ikke udøves den udprægede silotænkning, som på mange måde forsat aktuelt er kendetegnende.

Udvalget bemærker sammenfattede om forslaget, det påtænkte arbejde i Naalakkersuisut og i forhold til det fremsatte ændringsforslag:

Udvalget har noteret sig det igangsatte arbejde i Naalakkersuisut på området, men mener samtidig, at der skal arbejdes mere målrettet og kvalificeret. Udvalget bemærker videre, at det fremlagte ændringsforslag fra Inuit Ataqatigiit ikke overholder formkravene for ændringsforslag samt ikke er i overensstemmelse med de almindelige terminologier på området. Udvalget støtter imidlertid indholdet i det fremsatte ændringsforslag fra Inuit Ataqatigiit, da det har sammenhæng med det igangsatte arbejde i Naalakkersuisut, og fremsætter som konsekvens heraf følgende præciserende ændringsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut under deres igangværende arbejde pålægges at medtage kommunernes optælling af personer med handicap samt optælling af personer med handicap, som er under uddannelse og beskæftigelse for at disse kan samlet et sted, ligesom de under udredningen redegør for, hvor stor en støtte som potentielle uddannelsessteder samt arbejdspladser modtager, ligesom der i udredningen medtages oplysninger om, hvorvidt nævnte gruppe benyttes i overensstemmelse med behovet.

Udvalget skal understrege, at den ønskede optælling og opgørelse fra kommunerne skal sikres i en ensartet og veldefineret optælling og opgørelse, som tager udgangspunkt i de gældende

regler og definitioner, således at det kan give et kvalificeret og oplyst grundlag for videre politiske tiltag.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagens begrundelse.

Udvalget har noteret sig, at forslaget i overensstemmelse hermed angiver de økonomiske konsekvenser ved forslagens realisering således at det vil koste i størrelsesorden 500.000 kr. at få udarbejdet og fremlagt den pågældende undersøgelse.

Udvalgets indstillinger

Et enigt Familie- og Sundhedsudvalg indstiller på baggrund af ovenstående ændringsforslaget fra udvalget til vedtagelse og øvrige forslag til forkastelse.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Stine Egede
Næstformand

Nivi Olsen

Mikivuk Thomassen

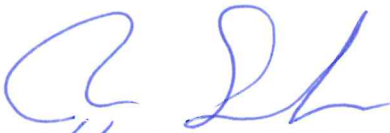
Laura Táunâjik
Formand

Karl-Kristian Kruse

for

Malene Vahl Rasmussen

Aqqa Samuelson